

НАЦІОНАЛЬНА ШКОЛА СУДДІВ УКРАЇНИ

СХВАЛЕНО

Науково-методичною радою
Національної школи суддів України
Протокол від 20.12. 2016 р. № 5

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор Національної школи суддів України
М. В. Оніщук
“23” грудня 2016 рік

ПЛАН

підготовки секретарів судового засідання окружних та апеляційних адміністративних судів

№	Назва теми	Рекомендована тривалість (годин)
	РОЗДІЛ I. ЗАГАЛЬНО-ОСВІТНІ ТА ЗАГАЛЬНО-ПРАВОВІ ДИСЦИПЛІНИ	64
1.	Європейська система захисту прав людини. Діяльність Європейського Суду з прав людини. Розгляд справ та прийняття рішень Судом. Контроль за виконанням рішень Суду. Реформування Європейського Суду з прав людини. Застосування Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та практики Європейського Суду з прав людини в національній судовій практиці. Застосування рішень Європейського суду з прав людини при розгляді податкових спорів. Закон України “Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини”. Правові позиції Європейського суду з прав людини, викладені в рішеннях ЄСПЛ, які набули статусу остаточних. Методологія тлумачення рішень Європейського Суду з прав людини.	4
2.	Ознайомлення з рішеннями, які винесенні Європейським судом з прав людини в 2015 - 2016 роках у справах відносно іноземних країн про забезпечення гарантій від незаконного прослуховування правоохоронними органами мобільних телефонів та інших переговорів; зупинення моніторингу телефонних переговорів; знищення зібраних матеріалів, тощо. Зокрема рішення, прийняте ЄСПЛ від 04.12.2015 року у справі “Роман Захаров проти Росії”, рішення ЄСПЛ від 12.01.2016 року “Сабо та Віші проти Угорщини” щодо зловживань в таємному спостереженні та інші.	2
3.	Система національного захисту прав людини: забезпечення права на життя; протидія катуванню чи нелюдському або такому, що принижує гідність, поводженню чи покаранню; забезпечення права на справедливий суд.	2

	Застосування міжнародного досвіду. Конвенція проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поведінки і покарання, ратифікованої Указом Президії ВР N 3484-XI від 26.01.87.	
4.	Застосування договорів про правову допомогу з іншими державами. Застосування міжнародних актів у правосудді. Шляхи вирішення питань, які виникають при застосуванні міжнародних договорів та законодавства інших держав. Особливості звернень суду України із судовим дорученням до іноземного суду.	2
5.	Застосування міжнародно-правових норм при розгляді судами адміністративних спорів (поняття та класифікація джерел міжнародного права, дія міжнародних договорів у просторі та часі, надання державою згоди на обов'язковість для неї міжнародного договору).	2
6.	Практичні питання застосування Конституції України при здійсненні правосуддя.	4
7.	Захист прав внутрішньоопереміщених осіб; необхідні заходи для захисту прав осіб, що проживають на тимчасово окупованій території; забезпечення прав осіб, що проживають на територіях, тимчасово не підконтрольних Україні, та територіях, що межують з ними.	2
8.	Правова культура як складова частина демократії.	2
9.	Гендерні аспекти в організації роботи суду.	2
10.	Українське ділове мовлення. Мистецтво правового письма та процесуального документування. Складання процесуальних документів. Етика ділового мовлення. Особливості правопису із врахуванням змін та доповнень до сучасного ділового стилю під час складання проектів судових документів. Вимоги до написання ділових листів та їх оформлення. Аналіз найбільш поширених помилок під час підготовки ділових листів. Особливості (спірні питання) вживання великої літери в ділових документах. Оформлення ділових листів. Адресування документів. Елементи з яких складається підпис посадової особи). Діловий документ як основний вид писемної форми мовлення. Ділове листування: стиль ділових листів, оформлення тощо.	2
11.	Управлінська риторика. Культура ділового мовлення як інструмент кар'єрного зростання державного службовця.	2
12.	Методологія тлумачення і застосування нормативно-правових актів. Застосування аналогії права та аналогії закону в судочинстві. Методологія ведення аналітичної роботи в суді. Методика вивчення та застосування на практиці узагальнень судової практики. Методологія підготовки та проведення узагальнень судової практики.	4
13.	Адаптація національного законодавства до міжнародних норм і стандартів. Судочинство України в порівнянні з правом Європейського Союзу. Упровадження європейських стандартів з прав людини в українське судочинство.	2
14.	Судова влада та ЗМІ: забезпечення об'єктивного і неупередженого висвітлення діяльності загальних судів. Проблеми підвищення авторитету судової влади в українському суспільстві. Моделювання проведення судових засідань при допуску до судового процесу засобів масової інформації. Роз'яснення положень Закону України "Про інформацію" в частині організації діяльності судів. Спількування із журналістами. Моніторинг судових процесів.	2
15.	Психологія діяльності працівника апарату суду. Засоби оптимізації міжособистісних стосунків працівників апарату суду: взаємовідносини судді з помічником судді, секретарем судового засідання. Психологічні та суспільні фактори, їх вплив на здійснення судочинства в судах. Психологія поведінки секретаря судового засідання у спілкуванні зі сторонами. Шляхи вирішення та попередження конфліктів у спілкуванні між працівниками суду та	2

	відвідувачами суду. Запобігання ефекту професійного вигорання. Конфлікти, стреси, маніпулювання в управлінській, політичній діяльності при здійсненні судочинства. Формування позитивного соціально-психологічного клімату у трудовому колективі. Особливості професійної невербальної поведінки, фізіогноміка. Діловий документ як основний вид писемної форми мовлення. Покращення навичок комунікації у роботі з людьми з особливими потребами. Психологічні аспекти спілкування з агресивно налаштованими відвідувачами суду.	
16.	Організація роботи із зверненнями громадян в окружних та апеляційних адміністративних судах, реєстрація та облік звернень громадян. Специфіка розгляду звернень громадян у суді. Порядок прийняття та розгляду звернень громадян. Розмежування звернень та запитів відповідно до Закону України “Про звернення громадян” та Закону України “Про доступ до публічної інформації”. Тлумачення ст.ст. 7, 8 Закону України “Про звернення громадян” та застосування ст.7 у співвідношенні зі ст.12 цього Закону.	4
17.	Порядок здійснення та забезпечення права кожного на доступ до інформації, що знаходиться у володінні суб’єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації та інформації, що становить суспільний інтерес, відповідно до Закону України “Про доступ до публічної інформації” від 13 січня 2011 року № 2939 – VI. Забезпечення громадськості до рішень суду відповідно до вимог Закону України “Про доступ до судових рішень”.	2
18.	Виконання вимог Закону України “Про захист персональних даних”. Рекомендації та питання практичного застосування законодавства у сфері захисту персональних даних. Побудова комплексної системи захисту інформації в суді.	2
19.	Наказ Державної судової адміністрації України від 20 вересня 2012 року №108 “Про затвердження Інструкції про порядок роботи з технічними засобами фіксування судового процесу(судового засідання)”. Використання технічних засобів у роботі суду. Фіксація судового процесу за допомогою технічних засобів. Ознайомлення з даними технічного фіксування судового процесу і видача копій звукозапису. Проблеми, які виникають при фіксації процесу технічними засобами. Проведення судового засідання в режимі відеоконференції. Реалізація процесуальних прав та виконання процесуальних обов’язків учасниками судового процесу під час проведення судового засідання в режимі відеоконференції. Вивчення та застосування комплексу з технічної фіксації судового процесу “Камертон”. Формування запису фонограми судового засідання у системі КП “ДСС”. Алгоритм дій при виявленні несправності технічного засобу фіксування судового засідання.	4
20.	Особливості реєстрації у КП “ДСС” та автоматизованого розподілу адміністративних справ, які надійшли до суду апеляційної інстанції після перегляду їх судом касаційної інстанції.	2
21.	Інформаційні технології в судовій діяльності. Реалізація проекту “Електронний суд”. Вимоги до написання, порядок підготовки, строки відправлення sms-повідомлень. Особливості виконання вимог ст.38 Кодексу адміністративного судочинства України та Положення про Єдину базу даних електронних адрес, номерів факсів(телефаксів) суб’єктів владних повноважень, затвердженого постановою КМУ від 05.01.2011 №5. Порядок здійснення прийняття та передачі інформації каналами факсимільного зв’язку, електронної пошти, телефонограми в умовах відсутності достатнього фінансування.	2
22.	Порядок надсилання електронних документів. Порядок визначення відповідальних працівників апарату суду щодо	2

	використання електронного підпису. Випадки застосування електронних цифрових підписів працівниками апарату суду. Концепція електронного суду. Використання інформаційних технологій у судах. Сайт суду. Електронний документообіг суду в частині роботи з документами, що не стосуються розгляду справи (накладення резолюції, направлення виконавцю, візування шляхом використання інформаційних технологій суду).	
23.	Правове регулювання подачі до суду позовних заяв, апеляційних скарг, касаційних скарг, заяв, клопотань в електронному вигляді з використанням електронного цифрового підпису. Використання сучасних технологій (skype-зв'язку, чату офіційного веб-сайту суду) для надання інформації учасникам процесу щодо розгляду справ. Доступ суддів до електронних ресурсів органів державної влади (Державний реєстр речових прав на нерухоме майно, Єдиний державний реєстр юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців тощо). Висвітлення діяльності суду на офіційному веб-сайті та сторінках суду у соціальних мережах.	2
24.	Практичне використання системи комплексного інформаційного забезпечення “ЛІГА: ЗАКОН”. Навчання з поглиблення навичок роботи у програмі “ЛІГА: ЗАКОН”.	2
25.	Служба управління персоналом у державному органі. Система управління державною службою. Службова діяльність державних службовців. Оцінювання результатів службової діяльності. Службове розслідування.	2
26.	Загальні правила ведення судового діловодства в окружних та апеляційних адміністративних судах. Передача адміністративних справ на архівне зберігання. Дотримання вимог Інструкції з діловодства в окружних та апеляційних адміністративних судах, затвердженої наказом ДСА України від 05.12.2006 №155 зі змінами та доповненнями, застосування Інструкції про порядок передання до архіву місцевого та апеляційного суду, зберігання в ньому, відбору та передання до державних архівних установ та архівних відділів міських рад судових справ та управлінської документації суду, затвердженої наказом ДСА України від 15.12.2011 № 168.	2
27.	Судове прецедентне право: його перспективи та реальність.	2
	РОЗДІЛ 2. РОЛЬ СУДОВОЇ ВЛАДИ У ПРАВОВІЙ ДЕРЖАВІ. РЕФОРМА СУДОВОЇ СИСТЕМИ	26
28.	Основні положення Закону України “Про судоустрій і статус суддів” від 02.06.2016, питання його застосування. Напрямки реформування судової системи. Інновації у судочинстві, проекти нових кодексів, змін до законодавства. Засади організації судової влади. Загальна характеристика судової системи України.	4
29.	Історичні моменти формування судочинства в Україні. Судова реформа відповідно до Стратегії реформування судоустрою, судочинства та суміжних правових інститутів на 2015-2020 роки: забезпечення належності, безсторонності та неупередженості суддів із значним підвищенням рівня відповідальності за рішення, які приймаються.	2
30.	Утвердження європейської моделі судочинства і верховенства права – пріоритети судової реформи.	2
31.	Етичні основи судової діяльності та професійна етика працівників апарату суду. Застосування правил поведінки працівників суду, затверджених рішенням Ради суддів України від 6 лютого 2009 року № 33. Етика спілкування працівників суду з маломобільними групами населення.	4

32.	Формування довіри до судової системи України: управлінський аспект.	2
33.	Антикорупційне законодавство: міжнародні стандарти та їх запровадження в Україні. Виконання вимог Закону України “Про запобігання корупції”. Політика управління конфліктами інтересів у розумінні Закону України “Про запобігання корупції”. Формування антикорупційної культури державних службовців як спосіб протидії корупції. Електронне декларування. Корупційні прояви: запобігання та відповідальність. Конфлікт інтересів. Фінансовий контроль.	2
34.	Антидискримінаційне законодавство та практика його застосування. Вивчення аспектів застосування положень Конвенції ООН з ліквідації всіх форм дискримінації щодо жінок.	2
35.	Закон України “Про місцеві вибори”.	2
36.	Закон України “Про національну поліцію”	2
37.	Досудове врегулювання спорів за допомогою судді.	2
38.	Різні форми впливу на суд, реалізація принципу незалежності судової системи.	2
	РОЗДІЛ 3. СТАТУС СЕКРЕТАРІВ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ	52
39.	Статус секретарів судового засідання окружних та апеляційних адміністративних судів. Порядок прийому та звільнення з посади секретарів судового засідання згідно із Законом України “Про державну службу”. Вимоги, що пред’являються до осіб, призначених на посади секретарів судового засідання. Умови проходження служби в судах. Державна служба та служба в судовій системі в умовах децентралізації влади. Умови оплати праці, матеріального, соціального та іншого забезпечення. Посадові інструкції секретарів судового засідання, забезпечення їх виконання. Організація робочого часу секретаря судового засідання. Дії секретарів судового засідання в екстремальних ситуаціях, їх взаємодія з іншими працівниками суду. Організація контролю за виконанням секретарями судових засідань розпоряджень голови суду та головуючого. Порядок сертифікації секретарів судового засідання.	4
40.	Основи тайм-менеджменту. Методики оптимізації робочого часу. Побудова стратегії кар’єрного зростання та саморозвитку. Запобігання ефекту професійного вигорання.	4
41.	Організація роботи з документами, які містять службову інформацію з грифом “Для службового користування” (реєстрація, облік, виготовлення, зберігання). Види інформації та порядок роботи з ними.	2
42.	Моделювання проведення в залі судового засідання фото- і кінозйомки, відео-звукзапису із застосуванням стаціонарної апаратури, а також транслявання судового засідання по радіо і телебаченню. Організація судового процесу, на якому присутні працівники ЗМІ. Комунікативний практикум, особливості комунікативної діяльності судової влади, взаємодія в комунікації: її рівні та особливості застосування. Ефективна комунікація з представниками ЗМІ для працівників суду. Основи спілкування з представниками ЗМІ для працівників суду, вперше призначених на посаду.	2
43.	Інформаційно-комунікативні технології та електронне урядування в органах державної влади та судовій системі.	2
44.	Соціальні мережі як якісний інструмент діяльності органів державної влади.	2

45.	Методика роботи секретаря судового засідання з матеріалами судових справ. Формування судових справ та відокремлених матеріалів секретарем судового засідання відповідно до Інструкції з діловодства в адміністративних судах України. Участь секретаря судового засідання у підготовці справи до судового розгляду. Формування справ у суді апеляційної інстанції. Дії секретаря судового засідання під час розгляду справ.	4
46.	Судові виклики і повідомлення. Виклик шляхом надсилання тексту повістки електронною поштою, факсимільним повідомленням, телефонограмою. Виклик відповідача, третіх осіб, свідків, місце проживання (перебування) яких невідоме.	2
47.	Підготовча частина судового засідання: учасники процесу, перевірка явки в судове засідання, видалення свідків із залу суду. Правила ведення журналу судового засідання (ст.ст. 42, 43 КАС України). Специфіка складення протоколу про вчинення окремої процесуальної дії поза залом судового засідання або під час виконання судового доручення секретарем судового засідання відповідно до ст.ст. 45, 46, 46 ¹ КАС України.	4
48.	Порядок видачі адміністративних справ для ознайомлення. Порядок направлення сторонам копії судового рішення. Видача дублікатів виконавчих листів. Порядок приймання та облік судових справ і кореспонденції. Основні вимоги до опрацювання (розгляду) документів, які не стосуються розгляду судових справ.	2
49.	Обрахування дати вступу судових рішень в законну силу. Звернення судових рішень до примусового виконання.	2
50.	Дії секретаря судового засідання щодо оформлення завершеної розглядом адміністративної справи. Порядок видачі для ознайомлення судових справ і копій документів. Передача справ до архіву суду. Відповідальність за несвоєчасне виготовлення та направлення на адресу учасників судового процесу копій процесуальних документів, відповідей на запити, тощо.	4
51.	Порядок оформлення виконавчих листів секретарями судового засідання. Формування справ в суді першої інстанції з відновлення втраченого судового провадження в адміністративній справі. Засвідчення копій процесуальних документів, роздрукованих з КП “Діловодство спеціалізованого суду” по справам, які визнані втраченими, особливо за умови звільнення або припинення повноважень суддів, які є головуючими у цих справах.	2
52.	Доступ до правосуддя і обслуговування користувачів. Адміністративна складова управління проходженням справ в судах.	2
53.	Загальна характеристика судової статистики в Україні. Організація обліково-статистичної роботи в окружному та апеляційному адміністративному суді за допомогою технічних засобів.	2
54.	Вимоги, порядок оформлення судових справ та передача їх до канцелярії суду. Направлення справ із скаргами (поданнями) до судів вищих інстанцій.	2
55.	Формування документів адміністративних справ, по яким залишено апеляційну скаргу без руху, повернена апеляційна скарга, відмовлено у відкритті апеляційного провадження.	2
56.	Формування відокремлених матеріалів справи в разі оскарження процесуальних документів, можливість оскарження яких передбачена процесуальним законом окремо від розгляду справи по суті.	2
57.	Навички спілкування з правоохоронними органами, свідками та сторонами процесу. Внутрішньоособистісні конфлікти при виконанні професійних обов'язків. Покращення навичок комунікації з людьми з особливими	2

	потребами.	
58.	Особливості захисту гідності, честі та ділової репутації фізичної особи в судовому порядку.	2
59.	Дисциплінарна та матеріальність відповідальність державних службовців в контексті Закону України “Про державну службу” від 10.12.2015. Підстави для притягнення державного службовця до дисциплінарної відповідальності. Види дисциплінарних стягнень та загальні умови їх застосування. Дисциплінарна комісія з розгляду дисциплінарних справ та її повноваження.	2
	РОЗДІЛ 3. АДМІНІСТРАТИВНЕ СУДОЧИНСТВО	32
60.	Організація адміністративного судочинства. Адміністративна юрисдикція і підсудність адміністративних справ, передача адміністративної справи з одного адміністративного суду до іншого адміністративного суду. Проблема розмежування компетенції між адміністративним, господарськими та загальними судами. Правові позиції вищих судових інстанцій з цього приводу.	2
61.	Застосування адміністративними судами принципу верховенства права.	2
62.	Строки звернення до адміністративного суду та правові наслідки їх пропущення, поновлення таких строків.	2
63.	Судові витрати в адміністративних справах. Відстрочення та розстрочення судових витрат, зменшення їх розміру або звільнення від їх оплати. Розподіл судових витрат між сторонами. Застосування Закону України “Про судовий збір” у світлі останніх змін і доповнень до Закону.	2
64.	Адміністративний договір, його порівняльні особливості. Вирішення спорів щодо укладання, розірвання, визнання недійсними адміністративних договорів.	2
65.	Докази і доказування в адміністративному судочинстві.	2
66.	Особливості розгляду справ у порядку скороченого провадження, письмового провадження. Шляхи вирішення питань, які виникають під час реалізації норм Закону України “Про судоустрій і статус суддів”, а саме застосування процесуальних строків у скороченому провадженні.	2
67.	Відкриття провадження в адміністративній справі та підготовка справи до розгляду. Судові виклики та повідомлення. Виклик сторін шляхом надсилання тексту повістки електронною поштою, факсимільним повідомленням (факсом, телефаксом), телефонограмою (ст. 38 КАС України). Попереднє судове засідання: порядок його проведення, мета та завдання. Судові доручення. Порядок забезпечення адміністративного позову. Зміна позовних вимог. Судові рішення за наслідками підготовчого провадження. Повідомлення сторін процесу в справах, в яких передбачений скорочений розгляд. Виклик сторін, місце проживання яких та засоби зв'язку яких невідомі. Проблеми повідомлення та надіслання судового рішення учасникам судового процесу, які знаходяться в зоні проведення антитерористичної операції.	2
68.	Учасники адміністративного процесу. Права та обов'язки осіб, які беруть участь у справі. Права та обов'язки інших учасників адміністративного процесу. Представництво в адміністративних справах. Способи захисту порушених прав, свобод та інтересів в адміністративному судочинстві. Вирішення питань складу суду та відводів в	2

	адміністративному судочинстві. Підстави для відводу (самовідводу) секретаря судового засідання, експерта, спеціаліста, перекладача.	
69.	Окремі питання застосування процесуального законодавства при розгляді адміністративних справ. Розгляд адміністративної справи в судовому засіданні. Наслідки неявки в судове засідання особи, яка бере участь у справі. Відкладення розгляду справи або оголошення перерви в її розгляді. Залишення позовної заяви без розгляду. Зупинення, закриття провадження в адміністративній справі.	4
70.	Види судових рішень та вимоги до їх форми та змісту. Порядок ухвалення судового рішення в адміністративній справі, оскарження та набрання ним законної сили. виправлення описок і очевидних арифметичних помилок у судовому рішенні. Роз'яснення судового рішення.	2
71.	Апеляційне та касаційне оскарження. Перегляд справ за нововиявленими обставинами за положеннями КАС України.	2
72.	Процесуальні питання, пов'язані з виконанням судових рішень в адміністративних справах. Судовий контроль за виконанням судових рішень в адміністративних справах. Звернення судових рішень до примусового виконання та негайного виконання. Практика застосування Закону України "Про виконавче провадження". Новели цього Закону. Порядок видачі виконавчого листа у випадках негайного виконання судового рішення. Новели в особливостях виконання судових рішень згідно з Законом України "Про гарантії держави щодо виконання судових рішень" від 05.06.2012 № 4901-VI.	2
73.	Актуальні проблеми відновлення втраченого судового провадження в адміністративній справі.	2
74.	Робота з адміністративними позовами, залишеними без руху та тими, що підлягають поверненню.	2
	РОЗДІЛ 4. ОСОБЛИВОСТІ РОЗГЛЯДУ ОКРЕМИХ КАТЕГОРІЙ АДМІНІСТРАТИВНИХ СПРАВ	22
75.	Особливості провадження у справах, пов'язаних з виборчим процесом. Узагальнення практики розгляду спорів, пов'язаних з забезпеченням реалізації громадянами права голосу на виборах та референдумах. Особливості розгляду апеляційними адміністративними судами справ, пов'язаних з виборчим процесом. Специфіка припинення юридичної особи-політичної партії.	2
76.	Особливості розгляду адміністративних податкових спорів. Актуальні питання застосування податкового законодавства після набрання чинності ПК України. Новації сучасної податкової системи України. Поняття податково-правового регулювання. Правильне вживання економічних та податкових термінів.	2
77.	Особливості розгляду спорів з приводу прийняття громадян на публічну службу, її проходження та звільнення з публічної служби, у тому числі осіб військової служби, органів внутрішньої справ, митного контролю, виправно-трудоустанов, державної виконавчої служби. Положення про проходження служби рядовим і начальницьким складом органів внутрішніх справ України. Застосування Закону України "Про державну службу" при розгляді зазначених спорів.	2

78.	Особливості розгляду і вирішення адміністративних справ за зверненнями громадян до суб'єкта владних повноважень у зв'язку з порушенням вимог Закону України "Про звернення громадян".	2
79.	Заходи процесуального примусу. Підстави і порядок застосування заходів процесуального примусу, види процесуального примусу.	2
80.	Особливості розгляду справ щодо пенсійного та іншого соціального забезпечення громадян. Особливості розгляду адміністративними судами спорів, пов'язаних із нарахуванням та виплатою громадянам соціальної допомоги.	2
81.	Особливості розгляду спорів щодо надання статусу біженця та додаткового захисту (стандарт доказів при прийнятті рішення про надання статусу біженця та застосування контрольного списку судді, інформація про країни походження біженців та особливості її використання під час розгляду справи, принцип не вислання (non refoulement). Видворення іноземців чи осіб без громадянства з України та спорів, пов'язаних із перебуванням іноземців та осіб без громадянства в Україні. Проведення у справах про затримання і примусове видворення з України іноземців та осіб без громадянства. Особливості застосування положень ст.183-5 КАС України при розгляді адміністративних справ за позовами видворення іноземців та осіб без громадянства. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 12 жовтня 2011 року № 1058-р "Про затвердження плану заходів з реалізації Концепції державної міграційної політики".	2
82.	Особливості провадження у справах щодо підтвердження обґрунтованості вжиття суб'єктами владних повноважень заходів реагування під час здійснення державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності. Проблемні питання виконання судових рішень про застосування заходів реагування щодо державного нагляду (контролю), дозвільної системи господарської діяльності в розумінні частини п'ятої статті 4 Закону України "Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності", статей 182-2, 183-6, 257, 258 КАС України та Закону України "Про виконавче провадження". Застосування практики Європейського суду з прав людини при вирішенні таких справ.	2
83.	Особливості розгляду справ, що виникають з питань застосування ПК України щодо: права податкового органу на звернення до суду з позовом про стягнення податкового боргу, порядку погашення податкового боргу платників податків, застосування строків на оскарження рішень органів податкової служби, порядку проведення перевірок; за зверненнями органів державної податкової служби (ст. 183-3 КАС); за позовами платників податків про скасування податкових рішень, що стосуються податку на додану вартість; за позовами платників податків про скасування податкових рішень, що стосуються податку на прибуток підприємств; за позовами платників податків про скасування податкових рішень, що стосуються акцизного збору; за позовами платників податків про скасування податкових рішень, пов'язаних із застосуванням спеціальних режимів оподаткування.	2
84.	Актуальні питання щодо розгляду земельних спорів, у тому числі, стороною в яких є органи державної влади та місцевого самоврядування. Практика розгляду земельних спорів.	2

85.	Особливості провадження у справах за адміністративними позовами суб'єктів владних повноважень про обмеження щодо реалізації права на мирні зібрання.	2
86.	Відвідування судових засідань.	6
	ВСЬОГО:	202